

Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

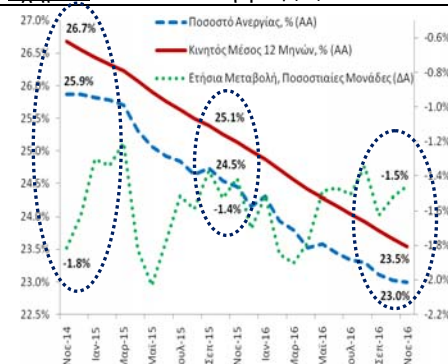
Αμετάβλητο το ποσοστό ανεργίας τον Νοέμβριο 2016 – Αγκάθι για τη μακροχρόνια αύξηση της απασχόλησης η συρρίκνωση του πληθυσμού

Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε αμετάβλητο στο 23,0% τον Νοέμβριο 2016 (24,5% τον Νοέμβριο 2015). Ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε σε ετήσια βάση +1,4% (+49,1 χιλ άτομα) και των ανέργων μειώθηκε -6,5% (-76,5 χιλ). Ως εκ τούτου, το εργατικό δυναμικό συρρικνώθηκε -0,6% (-27,4 χιλ).

Βάσει της μηνιαίας έρευνας εργατικού δυναμικού της ελληνικής στατιστικής αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε αμετάβλητο στο 23,0% τον Νοέμβριο 2016 (βλέπε Σχήμα 1). Για το σύνολο του 12μηνου Δεκεμβρίου 2015 – Νοεμβρίου 2016, το μέσο ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 23,5% από 25,1% το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι.

Σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους καταγράφηκε πτώση -1,5 ποσοστιαίων μονάδων. Ο εν λόγω ετήσιος ρυθμός μεταβολής είναι ίσος με τον αντίστοιχο μέσο της περιόδου Μαρτίου 2014 – Νοεμβρίου 2016. Αξίζει να σημειώσουμε ότι ο Μάρτιος 2014 ήταν ο πρώτος μήνας από την αρχής της ελληνικής οικονομικής κρίσης στον οποίο καταγράφηκε αρνητική ετήσια μεταβολή του ποσοστού ανεργίας. Είχαν προηγηθεί 63 συνεχείς μήνες, ήτοι Δεκέμβριος 2008 – Φεβρουάριος 2014, συνεχούς ανοδικής πορείας.

Σχήμα 1: Ποσοστό Ανεργίας (%)

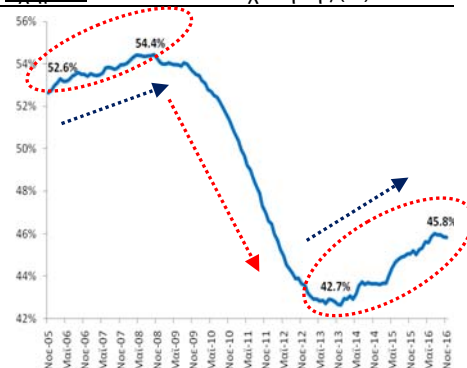

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως AA ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

Η πορεία των μεταβλητών που συνθέτουν το ποσοστό ανεργίας είχε ως εξής: η απασχόληση αυξήθηκε (σε ετήσια βάση) +1,4% ή +49,1 χιλ άτομα και η ανεργία μειώθηκε -6,5% ή -76,5 χιλ. Ως εκ τούτου, το εργατικό δυναμικό συρρικνώθηκε -0,6% ή -27,4 χιλ. Σημειώνουμε ότι στο δίμηνο Οκτωβρίου – Νοεμβρίου 2016, η μέση ετήσια μεταβολή της απασχόλησης ήταν +1,3%. Το αντίστοιχο μέγεθος το 3^ο τρίμηνο 2016 ήταν +2,0%. Συνεπώς, η συνεισφορά του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας στο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης το 4^ο τρίμηνο 2016 προβλέπεται να είναι θετική αλλά μικρότερη από το αντίστοιχο μέγεθος του προηγούμενου τριμήνου.

Σχήμα 2: Ποσοστό Απασχόλησης (%)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: ποσοστό απασχόλησης = απασχολούμενοι / (εργατικό δυναμικό + μη ενεργός πληθυσμός)

Όπως έχουμε αναφέρει σε προηγούμενα τεύχη του παρόντος φυλλαδίου, το υψηλό ποσοστό ανεργίας αποτελεί «σπατάλη πόρων» για την ελληνική οικονομία. Ένα εξίσου σημαντικό μέγεθος στο οποίο αποτυπώνεται η παρούσα δυσμενής κατάσταση είναι το ποσοστό απασχόλησης, δηλαδή ο λόγος των απασχολούμενων ως προς το σύνολο του πληθυσμού ικανού για παροχή υπηρεσιών εργασίας. Στο Σχήμα 2 παραθέτουμε την πορεία του ποσοστού απασχόλησης κατά τη διάρκεια

ΠΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

της περιόδου Νοεμβρίου 2005 – Νοεμβρίου 2016. Επιπρόσθετα, στο Σχήμα 3 παρουσιάζουμε, σε όρους ετήσιας ποσοστιαίας μεταβολής, την αντίστοιχη εξέλιξη των δύο μεταβλητών που συνθέτουν το ποσοστό απασχόλησης. Το άθροισμα ανάμεσα στον μη ενεργό πληθυσμό και στο εργατικό δυναμικό αποτελεί μια εκτίμηση του συνολικού πληθυσμού ηλικίας 15-74 ετών.¹

Σχήμα 3: Απασχόληση, Μη Ενεργός Πληθυσμός + Εργατικό Δυναμικό (Ετήσια % Μεταβολή)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Είναι φανερό ότι από τα τέλη του 2013 το ποσοστό απασχόλησης ακολουθεί ανοδική πορεία. Πιο αναλυτικά, από τα επίπεδα του 42,7% αυξήθηκε στο 45,8% (τέλη 2016). Όπως αποτυπώνεται στο Σχήμα 3, η προαναφερθείσα θετική μεταβολή προήλθε κυρίως από την αύξηση της απασχόλησης και σε πολύ μικρότερο βαθμό από τη συρρίκνωση του πληθυσμού (ηλικίας 15-74 ετών). Στην περίπτωση που η ελληνική οικονομία εισέλθει σε ένα μονοπάτι βραχυπρόθεσμης και μεσοπρόθεσμης ανάκαμψης τότε, το ποσοστό απασχόλησης θα συνεχίσει την ανοδική του πορεία μέχρι να προσεγγίσει μακροχρόνια ένα σημείο σταθερής κατάστασης. Από εκεί και έπειτα η αύξηση της απασχόλησης θα ακολουθήσει τη δυναμική του πληθυσμού.

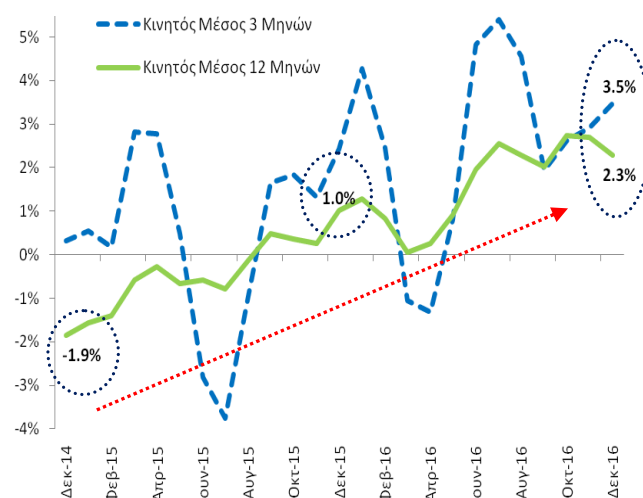
Συνεπώς, η ύφεση των προηγούμενων ετών και μεν δύναται να δημιουργήσει συνθήκες για υψηλότερη ποσοστιαία μεταβολή της απασχόλησης σε σύγκριση με την αντίστοιχη του πληθυσμού (ανεκμετάλλευτοι πόροι, πλεονάζον εργατικό δυναμικό) ωστόσο, στη μακροχρόνια περίοδο πιθανή περαιτέρω συρρίκνωση ή στασιμότητα του πληθυσμού θα οδηγήσει σε μείωση ή στασιμότητα της απασχόλησης και ως εκ τούτου σε συρρίκνωση του δυναμικού ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης. Οπότε, μόνο μέσω πολιτικών ενίσχυσης της συνολικής παραγωγικότητας των συντελεστών της παραγωγής (TFP) μπορεί να αντισταθμιστεί η προαναφερθείσα δυσμενής προοπτική για την πορεία της ελληνικής οικονομίας στη μακροχρόνια περίοδο.

¹ Όλα τα στοιχεία που παρατίθενται στην παρούσα ενότητα του φυλλαδίου προέρχονται από τη μηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής ενισχύθηκε σε ετήσια (+1,8%) και σε μηνιαία (+2,2%) βάση τον Δεκέμβριο 2016. Για το σύνολο της περιόδου Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016, η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή διαμορφώθηκε στο +2,3% από +1,0% το 2015.

Συνεχίστηκε για 9^ο συνεχή μήνα η ετήσια αύξηση του δείκτη βιομηχανικής παραγωγής. Πιο αναλυτικά, η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή διαμορφώθηκε στο +1,8% τον Δεκέμβριο 2016 από +1,7% τον Νοέμβριο 2016. Τα αντίστοιχα μεγέθη σε όρους κινητού μέσου 3 και 12 μηνών ήταν +3,5% και +2,3% (βλέπε Σχήμα 4). Τέλος, η μηνιαία μεταβολή του προαναφερθέντος δείκτη ήταν +2,2% από -1,0% τον προηγούμενο μήνα.

Σχήμα 4: Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής (ετήσια % μεταβολή)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σε ότι αφορά τους 4 βασικούς τομείς του κλάδου της βιομηχανίας οι ετήσιες και μηνιαίες μεταβολές για το μήνα Δεκέμβριο 2016 είχαν ως εξής: ορυχεία και λατομεία +0,5% και +8,0%, μεταποιητικές βιομηχανίες -1,9% και -0,4%, ηλεκτρισμός +15,7% και +10,6% και παροχή νερού -1,0% και -0,6%. Τέλος, για το σύνολο του 12μηνου Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2016, η μέση ετήσια μεταβολή του δείκτη παραγωγής στα ορυχεία και λατομεία, στις μεταποιητικές βιομηχανίες, στον ηλεκτρισμό και στην παροχή νερού ήταν -14,4%, +4,0%, +1,7% και +0,2% αντίστοιχα.

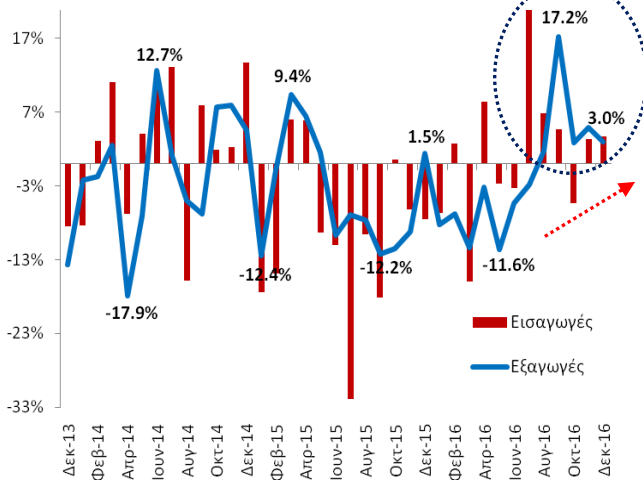
Το εμπορικό ισοζύγιο παρουσίασε ετήσια μείωση σε τρέχουσες τιμές -70,1 εκατ. τον Δεκέμβριο 2016. Το αντίστοιχο μέγεθος για το σύνολο της περιόδου Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 ήταν -€805,8 εκατ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία εμπορευματικών συναλλαγών της ΕΛ.ΣΤΑΤ., οι εξαγωγές και οι εισαγωγές σημείωσαν ετήσια αύξηση +3,0% ή +€67,4 εκατ. και +3,7% ή +€138,6 εκατ. αντίστοιχα τον Δεκέμβριο 2016 (βλέπε Σχήμα 5).² Το εμπορικό ισοζύγιο, ήτοι η

² Τα εν λόγω στοιχεία δεν είναι εποχικά διορθωμένα, συνεπώς αποφεύγουμε την παρουσίαση των μηνιαίων (ή και των τριμηνιαίων) μεταβολών.

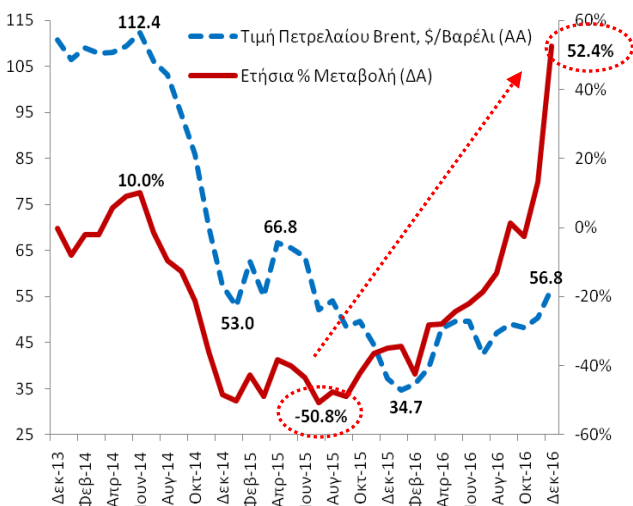
διαφορά ανάμεσα στις εξαγωγές και τις εισαγωγές, διαμορφώθηκε στα -€1.566,6 εκατ. από -€1.495,5 εκατ. τον Δεκέμβριο 2015. Ως εκ τούτου, παρουσίασε μείωση -€71,2 εκατ.

Σχήμα 5: Εμπορευματικές Συναλλαγές – Εξαγωγές και Εισαγωγές (Ετήσια % Μεταβολή)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σχήμα 6: Τιμή Πετρελαίου Brent (\$/Βαρέλι και Ετήσια % Μεταβολή)

Πηγή: (α) Thomson Reuters, (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως AA ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

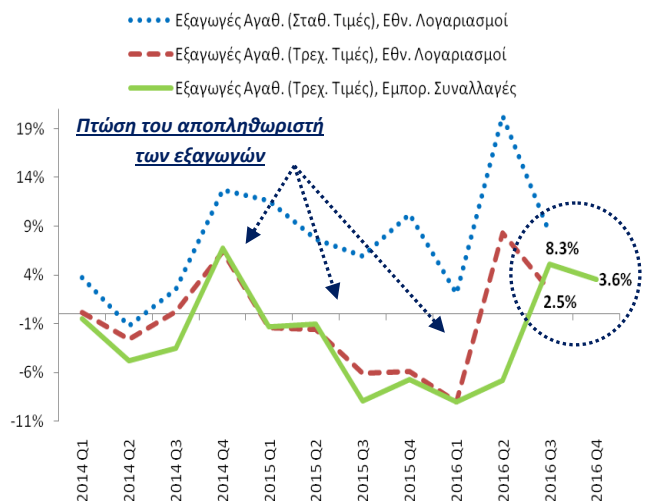
Η αύξηση των εξαγωγών προήλθε - σχεδόν εξολοκλήρου - από τα πετρελαιοειδή προϊόντα. Η εν λόγω κατηγορία παρουσίασε ενίσχυση +28,1% ή +€151,6 εκατ.³ Σημειώνουμε, ότι ένας ερμηνευτικός παράγοντας αυτής της μεταβολής ήταν η ανάκαμψη, σε όρους ετήσιας σύγκρισης, των τιμών του

³ Για τους σκοπούς της παρούσας ανάλυσης, οι όροι εμπορεύματα, προϊόντα και αγαθά έχουν ακριβώς την ίδια έννοια.

πετρελαίου (βλέπε Σχήμα 6, +52,4% τον Δεκέμβριο 2016). Στον τομέα των πλοίων καταγράφηκε αύξηση +17,9% ή €1,5 εκατ., ενώ οι εξαγωγές εμπορευμάτων εκτός πετρελαιοειδών και πλοίων συρρικνώθηκαν -5,1% ή -€85,7 εκατ. Στην πλευρά των εισαγωγών, η ετήσια μεταβολή στα πετρελαιοειδή, στα πλοία και στην κατηγορία των εκτός πετρελαιοειδών και πλοίων ήταν +10,8% (+€106,1 εκατ.), -30,8% (-€35,0 εκατ.) και +2,6% (+€67,4 εκατ.) αντίστοιχα.

Βάσει των προαναφερθέντων μεταβολών, τα ισοζύγια των πετρελαιοειδών και των πλοίων παρουσίασαν ετήσια αύξηση +€45,5 και +€36,5 εκατ. αντίστοιχα τον Δεκέμβριο 2016. Το ισοζύγιο των προϊόντων εκτός πετρελαιοειδών και πλοίων κατέγραψε μείωση -€153,1 εκατ.⁴

Σχήμα 7: Εξαγωγές Αγαθών (Ετήσια % Μεταβολή)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

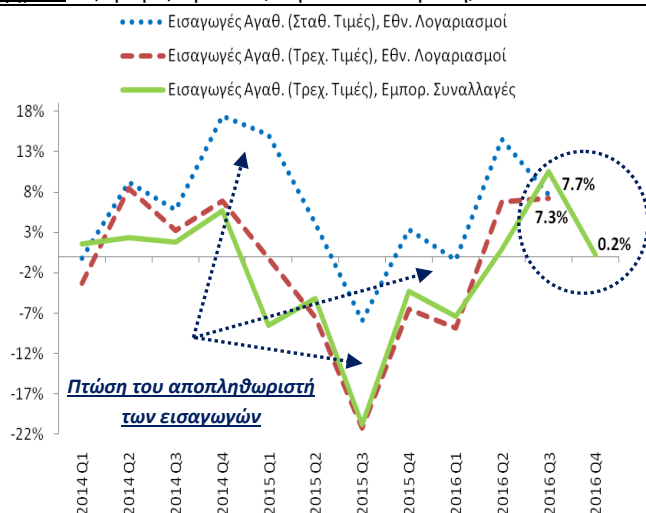
Για το σύνολο του έτους 2016, οι εξαγωγές εμπορευμάτων κατέγραψαν ετήσια πτώση -1,8% ή -€467,9 εκατ. και οι εισαγωγές αύξηση +0,8% ή +€338,0 εκατ. Η πτώση των εξαγωγών προήλθε από τις κατηγορίες των πετρελαιοειδών (-9,2% ή -€693,4 εκατ.) και των πλοίων (-22,9% ή -€35,6 εκατ.). Οι εξαγωγές εμπορευμάτων εκτός πετρελαιοειδών και πλοίων παρουσίασαν αύξηση +1,4% ή +€261,1 εκατ. Στην πλευρά των εισαγωγών, τα πετρελαιοειδή σημείωσαν μείωση -14,6% ή -€1.584,3 εκατ. Στις κατηγορίες των πλοίων και των εκτός πετρελαιοειδών και πλοίων παρατηρήθηκε αύξηση +20,8% ή +€334,2 εκατ. και +5,1% ή +€1.588,1 εκατ. αντίστοιχα. Συνεπώς, η ετήσια μεταβολή του συνολικού εμπορικού ισοζυγίου διαμορφώθηκε στα -€805,9 εκατ. (+€890,9 εκατ. πετρελαιοειδή, -€369,8 εκατ. πλοία και -€1.327,0 εκατ. εκτός πετρελαιοειδών και πλοίων).

Ολοκληρώνοντας την αναφορά μας στην παρουσίαση των εμπορευματικών συναλλαγών της ελληνικής οικονομίας για το 2016 θα πρέπει να τονίσουμε τα εξής: τα προαναφερθέντα

⁴ Επειδή τα ισοζύγια ενδέχεται να λαμβάνουν και αρνητικές τιμές, αποφεύγουμε να εκφράζουμε τις εκάστοτε μεταβολές σε όρους ποσοστών.

στοιχεία, είναι ονομαστικά, δηλαδή αποτελούν αξίες σε τρέχουσες τιμές. Βάσει των στοιχείων των εθνικών λογαριασμών – τελευταία παρατήρηση 3^ο τρίμηνο 2016 – ο αποπληθωριστής των εξαγωγών αγαθών (ένα μέτρο του επιπέδου των τιμών της συγκεκριμένης κατηγορίας) παρουσίασε αρνητική μέση ετήσια μεταβολή -9,6% στο διάστημα 1^ο τρίμηνο – 3^ο τρίμηνο 2016 (βλέπε Σχήμα 7).⁵ Το αντίστοιχο μέγεθος για τις εισαγωγές ήταν -5,2% (βλέπε Σχήμα 8). Συνεπώς, σε όρους σταθερών τιμών η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των εξαγωγών και των εισαγωγών αγαθών ήταν υψηλότερη από τα αντίστοιχα μεγέθη σε ονομαστικούς όρους.

Σχήμα 8: Εξαγωγές Αγαθών (Ετήσια % Μεταβολή)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

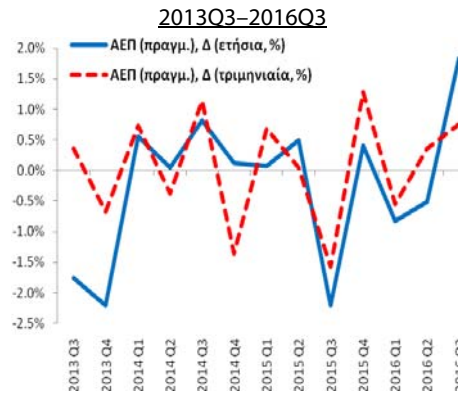
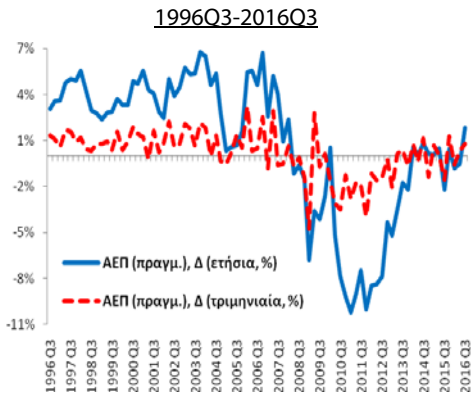
⁵ Προσεγγιστικά ισχύει: % ρυθμός μεταβολής σε ονομαστικές τιμές = % ρυθμός μεταβολής σε σταθερές τιμές + % ρυθμός μεταβολής επιπέδου τιμών.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το **3^ο τρίμηνο (2016)** ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης ήταν **+1,8%** (-0,5% (2016Q2) και -2,2% (2015Q3)). Η αντίστοιχη **τριμηνιαία % μεταβολή** ήταν **+0,8%** (+0,4% (2016Q2) και -1,6% (2015Q3)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγμ. ΑΕΠ Δ (ετήσια, %)

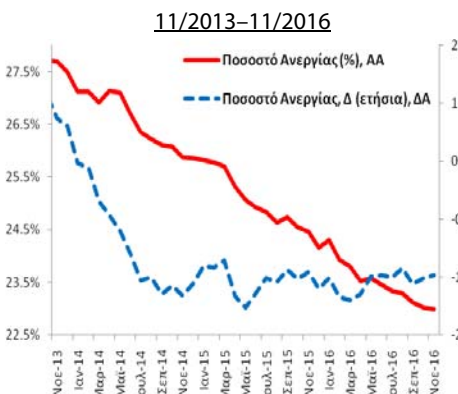
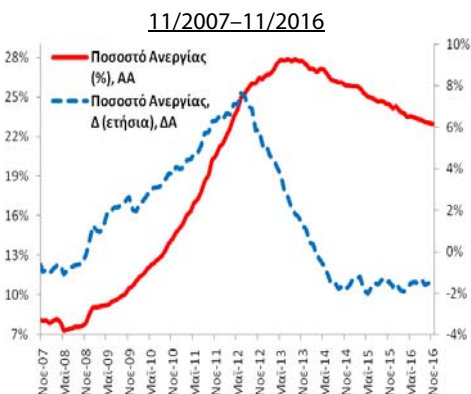
Περίοδος: 1996Q1–2016Q3
Στοιχεία: τριμηνιαία
Μέσος Όρος: +0,8%
Διάμεσος: +2,4%
Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)
Ελάχιστο: -10,2% (2011Q1)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 29/11/2016
Επομ. δημ.: 14/2/2017
(εκτιμήσεις), 6/3/2017
(προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον **Νοέμβριο (2016)** το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο **23,0%** (23,0% (10/2016) και 24,5% (11/2015)) και η αντίστοιχη **ετήσια μεταβολή** ήταν **-1,5 ΠΜ** (-1,5 ΠΜ (10/2016) και -1,4 ΠΜ (11/2015)). Ο αριθμός των **απασχολούμενων** ανήλθε στα **3,684 εκατ.** άτομα (3,685 εκατ. (10/2016) και 3,635 εκατ. (11/2015)) και των **ανέργων** στα **1,100 εκατ.** άτομα (1,102 εκ (10/2016) και 1,177 εκατ. (11/2015)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας, %

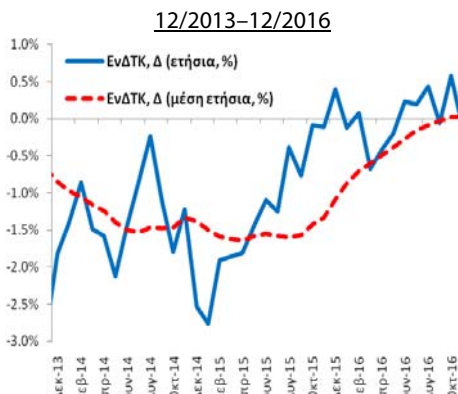
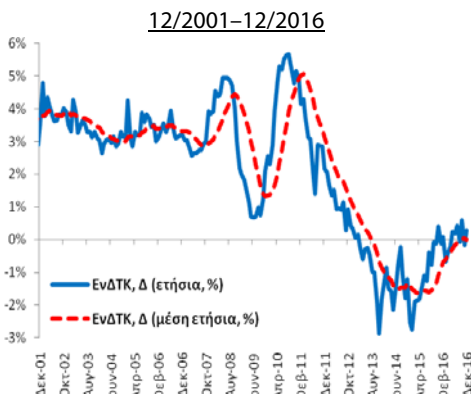
Περίοδος: 1/2004-11/2016
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: 16,3%
Διάμεσος: 12,5%
Μέγιστο: 27,9% (7/2013)
Ελάχιστο: 7,3% (5/2008)

Σημείωση: Δ = μεταβολή,
ΑΑ = αριστερός άξονας,
ΔΑ = δεξιός άξονας,
ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
Δημοσίευση: 9/2/2017
Επομ. δημ.: 9/3/2017

Εναρμονισμένοι ΔΤΚ και Εθνικός ΔΤΚ

Τον **Δεκέμβριο (2016)** η ετήσια μεταβολή (%) του **ΕνΔΤΚ** ήταν στο **+0,3%** (-0,2% (11/2016) και +0,4% (12/2015)) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν στο **0,0%** (0,0% (11/2016) και -1,1% (12/2015)). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια μεταβολή (%) του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν στο **0,0%** (-0,9% (11/2016) και -0,2% (12/2015)) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν στο **-0,8%** (-0,8% (11/2016) και -1,7% (12/2015)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔΤΚ, Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 1/1997-12/2016
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: 2,5%
Διάμεσος: 3,1%
Μέγιστο: 6,7% (1/1997)
Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 11/1/2017
Επομ. δημ.: 15/2/2017

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

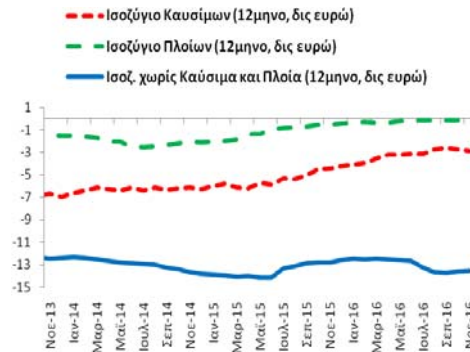
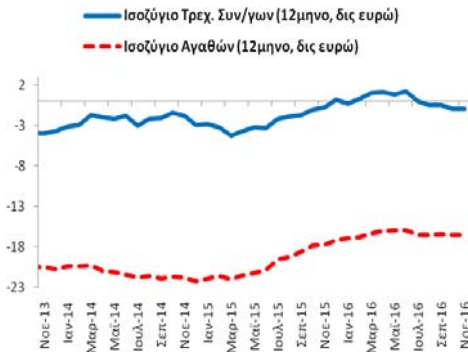
Πίνακας Α2: Εξωτερικός Τομέας (άθροισμα περιόδου 12 μηνών)

Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (11/2013 - 11/2016)

Επί μέρους Ισοζύγια (11/2013 - 11/2016)

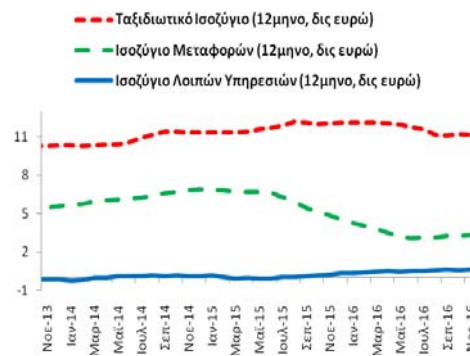
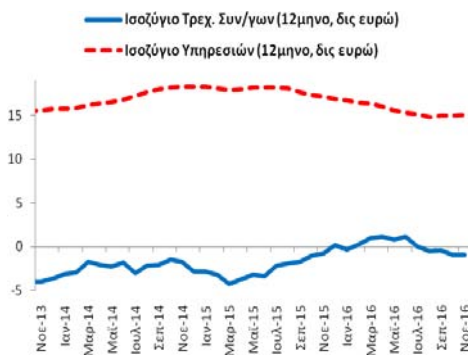
Δημοσίευση: 20/1/2017

Αγαθών (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

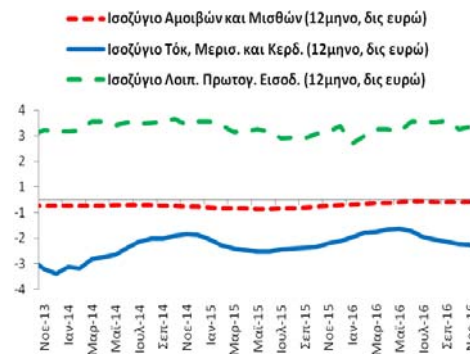
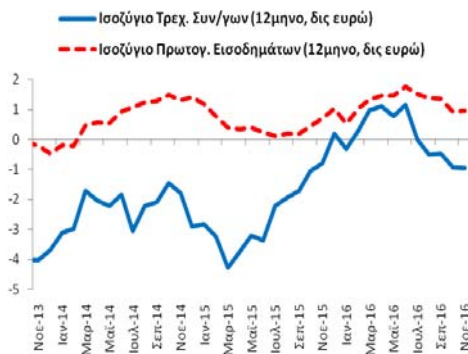
- Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2015 - Νοεμβρίου 2016** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** διαμορφώθηκε στα **-1,0 δις ευρώ** (11/2015-10/2016: -0,9 και 12/2014-11/2015: -0,8).
- Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2015 - Νοεμβρίου 2016** το ισοζύγιο **αγαθών** διαμορφώθηκε στα **-16,5 δις ευρώ** (11/2015-10/2016: -16,5 και 12/2014-11/2015: -17,8).

Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

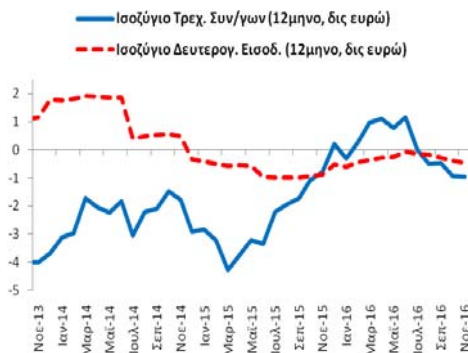
- Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2015 - Νοεμβρίου 2016** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** διαμορφώθηκε στα **+15,1 δις ευρώ** (11/2015-10/2016: +15,0 και 12/2014-11/2015: +17,1).
- Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2015 - Νοεμβρίου 2016** το **ταξιδιωτικό** ισοζύγιο διαμορφώθηκε στα **+11,2 δις ευρώ** (11/2015-10/2016: +11,2 και 12/2014-11/2015: +12,1).

Πρωτογενών Εισοδημάτων (αμοιβ. & μισθ., τόκων, μερισμ. & κερδ. και λοιπ. πρωτογ. εισοδ.)

- Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2015 - Νοεμβρίου 2016** το ισοζύγιο **πρωτογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **+1,0 δις ευρώ** (11/2015-10/2016: +0,9 και 12/2014-11/2015: +0,7).
- Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2015 - Νοεμβρίου 2016** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** διαμορφώθηκε στα **-1,8 δις ευρώ** (11/2015-10/2016: -1,8 και 12/2014-11/2015: -1,7).

Δευτερογενών Εισοδημάτων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

- Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2015 - Νοεμβρίου 2016** το ισοζύγιο **δευτερογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-0,5 δις ευρώ** (10/2015-9/2016: -0,4 και 11/2014-10/2015: -0,9).
- Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2015 - Νοεμβρίου 2016** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **-0,7 δις ευρώ** (11/2015-10/2016: -0,6 και 12/2014-11/2015: -1,0).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Επόμενη δημοσίευση: 20/2/2017

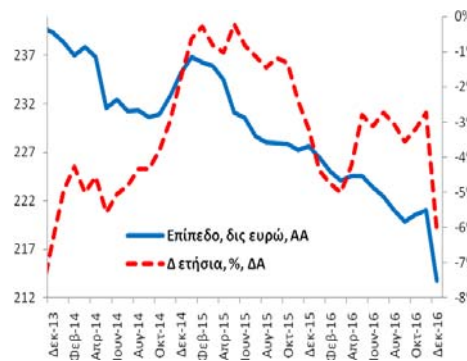
Πίνακας Α3: Χρηματοδότηση της Ελληνικής Οικονομίας από εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

Συνολική Περίοδος: 12/2004-12/2017

Υποπερίοδος: 12/2013-12/2016

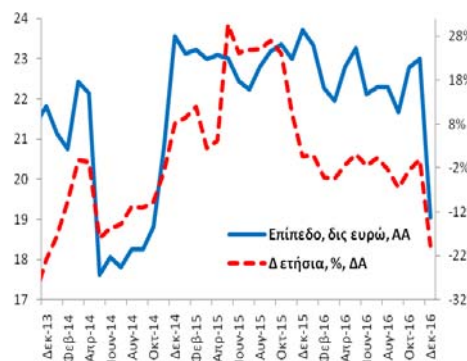
Δημοσίευση: 27/1/2017

Γενικό Σύνολο (υπόλοιπα)

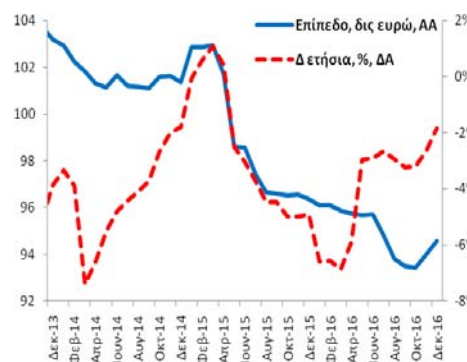
- Τον **Δεκέμβριο** (2016) το **γενικό σύνολο** της χρηματοδότησης ανήλθε στα **213,8 δις ευρώ** (11/2016: 221,1 δις ευρώ και 12/2015: 227,7 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-6,1%** (11/2016: -2,7% και 12/2015: -3,2%).

Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

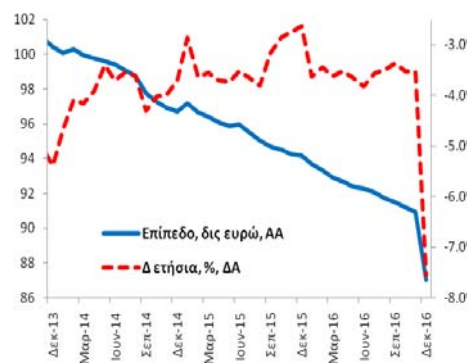
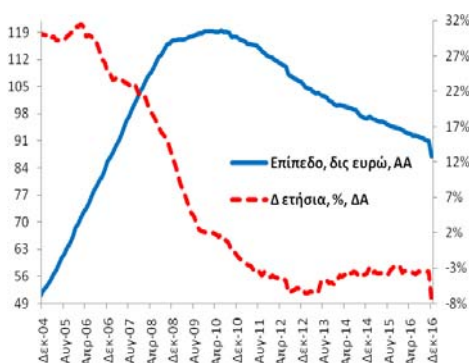
- Τον **Δεκέμβριο** (2016) η χρηματοδότηση της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθε στα **19,1 δις ευρώ** (11/2016: 23,0 δις ευρώ και 12/2015: 23,7 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-19,7%** (11/2016: 0,0% και 12/2015: +0,7%).

Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

- Τον **Δεκέμβριο** (2016) η χρηματοδότηση των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** ανήλθε στα **94,6 δις ευρώ** (11/2016: 94,0 δις ευρώ και 12/2015: 96,4 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-1,9%** (11/2016: -2,7% και 12/2015: -4,9%).

Ιδιωτών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

- Τον **Δεκέμβριο** (2016) η χρηματοδότηση των **ιδιωτών και των ΙΜΚΙ** ανήλθε στα **87,0 δις ευρώ** (11/2016: 90,9 δις ευρώ και 12/2015: 94,2 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-7,6%** (11/2016: -3,5% και 12/2015: -2,6%).

Σημείωση: από τον Δεκέμβριο 2016 το ταμείο παρακαταθηκών και δανείων δεν λογίζεται ως ΝΧΙ.

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Επόμενη Δημοσίευση: 28/2/2017

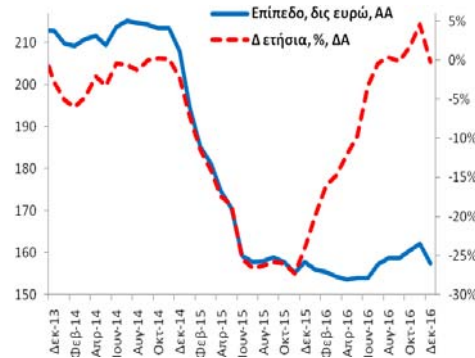
Πίνακας Α4: Καταθέσεις και Ρέπος των μη ΝΧΙ στα Εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

Συνολική Περίοδος: 12/2004-12/2016

Υποπερίοδος: 12/2013-12/2016

Δημοσίευση: 27/1/2017

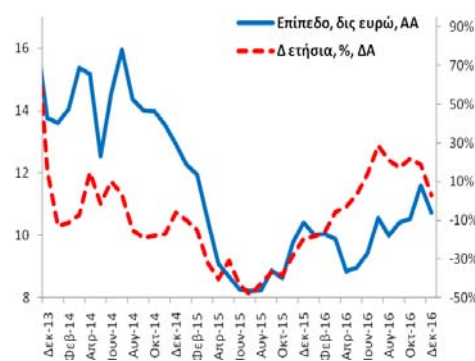
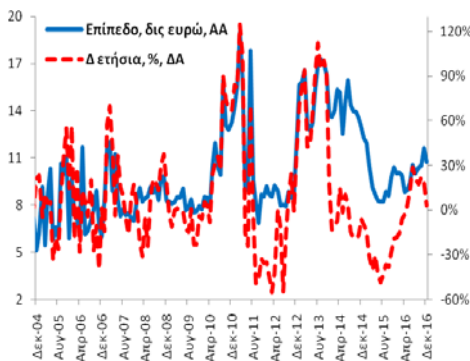
Γενικό Σύνολο (υπόλοιπα)

- Τον **Δεκέμβριο** (2016) το **γενικό σύνολο** (κάτοικοι εσωτερικού, λοιπών χωρών ευρωζώνης και μη κάτοικοι ζώνης ευρώ) των καταθέσεων (και ρέπος) ανήλθε στα **157,5 δις ευρώ** (11/2016: 162,2 δις ευρώ και 12/2015: 157,8 δις ευρώ).

- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-0,2%** (11/2016: +4,5% και 12/2015: -24,1%).

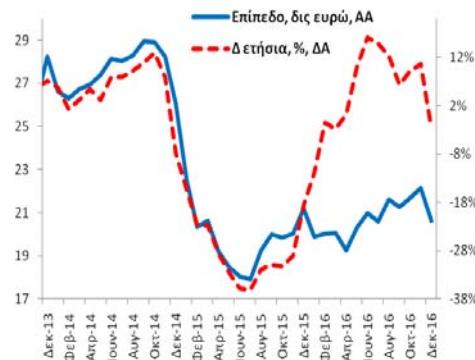
Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

- Τον **Δεκέμβριο** (2016) οι καταθέσεις (και ρέπος) της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθαν στα **10,7 δις ευρώ** (11/2016: 11,6 δις ευρώ και 12/2015: 10,4 δις ευρώ).

- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **+3,1%** (11/2016: +18,8% και 12/2015: -19,5%).

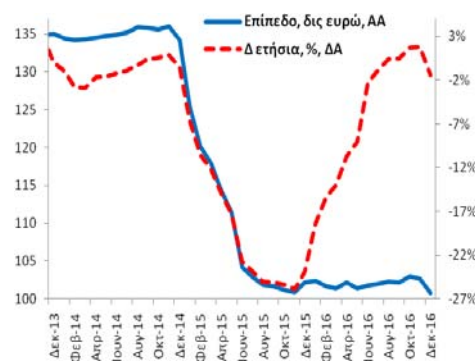
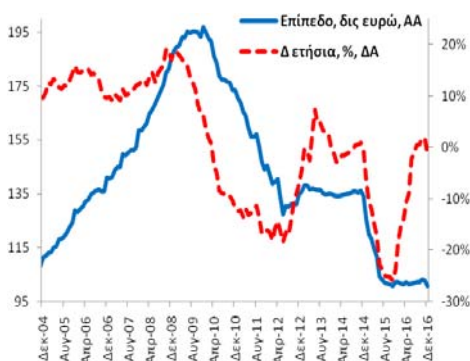
Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

- Τον **Δεκέμβριο** (2016) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** (ασφαλιστικές, λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και μη χρηματοπιστωτικές) ανήλθαν στα **20,6 δις ευρώ** (11/2016: 22,2 δις ευρώ και 12/2015: 21,2 δις ευρώ).

- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-2,7%** (11/2016: +10,6% και 12/2015: -18,7%).

Νοικοκυριών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

- Τον **Δεκέμβριο** (2016) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **νοικοκυριών και ΙΜΚΙ** ανήλθαν στα **121,4 δις ευρώ** (11/2016: 124,8 δις ευρώ και 12/2015: 123,4 δις ευρώ).

- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-1,6%** (11/2016: +3,2% και 12/2015: -23,0%).

Σημείωση: από τον Δεκέμβριο 2016 το ταμείο παρακαταθηκών και δανείων δεν λογίζεται ως ΝΧΙ και οι καταθέσεις του ΤΚΕ μεταφέρονται στη Γεν. Κυβερν.

Επόμενη Δημοσίευση: 28/2/2017

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

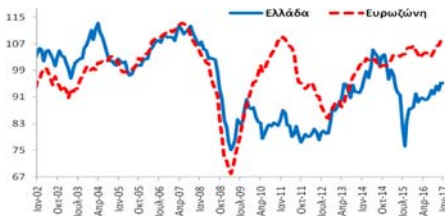
Πίνακας Α5: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος - Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη

Συνολική Περίοδος: 1/2002-1/2017

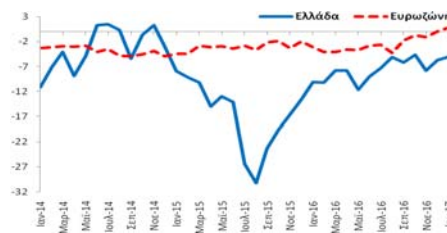
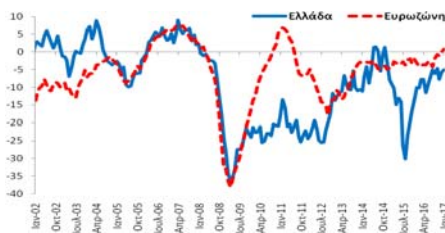
Υποπερίοδος: 1/2014-1/2017

Δημοσίευση: 30/1/2017

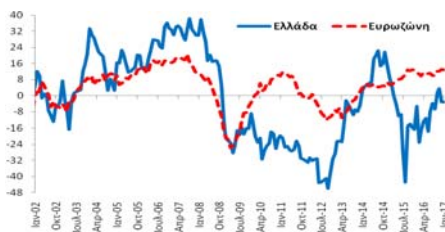
Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

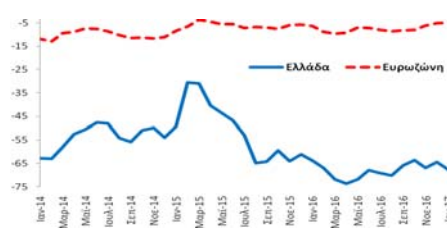
Βιομηχανία (Στάθμιση: 40%)

Υπηρεσίες (Στάθμιση: 30%)

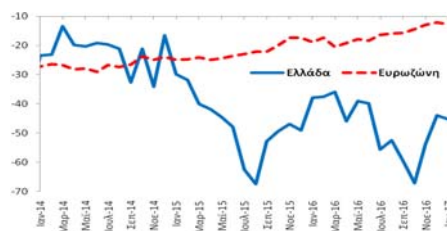
Καταναλωτές (Στάθμιση: 20%)

Λιανικό Εμπόριο (Στάθμιση: 5%)

Κατασκευές (Στάθμιση: 5%)

Τον **Ιανουάριο** (2017) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (95,1 μονάδες δείκτη (ΜΔ)) παρέμεινε **στάσιμος** σε σχέση με το **Δεκέμβριο** (2016) και **βελτιώθηκε** κατά +3,1 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Ιανουάριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (-5,0 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +0,7 ΜΔ σε σχέση με το **Δεκέμβριο** (2016) και **βελτιώθηκε** κατά +5,1 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Ιανουάριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (-3,2 ΜΔ) **επιδεινώθηκε** κατά -0,1 ΜΔ σε σχέση με το **Δεκέμβριο** (2016) και **βελτιώθηκε** κατά +2,1 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Ιανουάριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης **καταναλωτή** (-67,8 ΜΔ) **επιδεινώθηκε** κατά -3,4 ΜΔ σε σχέση με το **Δεκέμβριο** (2016) και **επιδεινώθηκε** κατά -3,9 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Ιανουάριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (12,9 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +3,1 ΜΔ σε σχέση με το **Δεκέμβριο** (2016) και **βελτιώθηκε** κατά +16,3 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Ιανουάριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-45,3 ΜΔ) **επιδεινώθηκε** κατά -1,3 ΜΔ σε σχέση με το **Δεκέμβριο** (2016) και **επιδεινώθηκε** κατά -7,4 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

**Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης
& Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών****Δρ. Πλάτων Μονοκρούσος**
Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank**Δρ. Τάσος Αναστασάτος**
Αναπληρωτής Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος
Δρ. Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής
Άννα Δημητριάδου: Οικονομική Αναλύτρια
Όλγα Κοσμά: Ερευνήτρια Οικονομολόγος
Αρκαδία Κωνσταντοπούλου: Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας
Παρασκευή Πετροπούλου: Οικονομική Αναλύτρια G10
Δρ. Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος
Ευαγγελία Τσιαμπάου: Οικονομική Αναλύτρια
Γαλάτεια Φωκά: Ερευνήτρια Οικονομολόγος
Άννα Μαρία Παπουτσάκη

Eurobank Ergasias SA, 8 Othonos Str., 10557 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, contact email: Research@eurobank.gr**Eurobank Οικονομικές Μελέτες**Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Greece Macro Monitor:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Global Economy & Markets Monthly:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group